

ISPITNA PITANJA IZ PREDMETA TEORIJA I POLITIKA CENA 2023

I

1. Plan i struktura ponude
2. Osnovni elementi ponude
3. Pomeranje i kretanje duž krive ponude
4. Zakon ponude
5. Regresivna kriva ponude
6. Cenovna elastičnost ponude
7. Elastičnost ponude u jednoj tački
8. Lučna elastičnost ponude
9. Intenziteti elastičnosti ponude
10. Alternativne proizvodne mogućnosti
11. Proizvodna funkcija
12. Kob-Daglasova proizvodna funkcija
13. Varijacije faktora proizvodnje
14. Granična stopa supstitucije i opadajuća granična stopa supstitucije faktora proizvodnje
15. Zakrivljenost izokvante
16. Ukupni, prosečni i granični proizvod
17. Marginalna analiza ukupne, prosečne i granične veličine
18. Zakoni o prinosima
19. Fiksni i varijabilni troškovi
20. Granični troškovi
21. Međusobni odnos ukupnih, prosečnih i graničnih troškova
22. Troškovi u dugom roku
23. Elastičnost troškova
24. Transakcioni troškovi
25. Plan i struktura tražnje
26. Osnovni elementi tražnje
27. Pomeranje i kretanje duž krive tražnje
28. Vrste tražnje – individualna i agregatna, efektivna i potencijalna tražnja
29. Tražnja za sredstvima za proizvodnju
30. Tražnja za sredstvima za potrošnju
31. Savremene teorije izbora potrošača
32. Marginalizam
33. Ukupna i marginalna (granična) korisnost
34. Gosenovi zakoni
35. Teorija indiferencije

36. Granična stopa supstitucije i opadajuća granična stopa supstitucije potrošnih dobara
37. Efekat dohotka
38. Efekat supstitucije
39. Teorija otkrivene preferencije
40. Slab i jak aksiom otkrivene preferencije
41. Teorija igara
42. Dopinosi savremenih teorija izbora potrošača
43. Ocena teorija o ponašanju potrošača
44. Opšti zakon tražnje
45. Izuzeci od opšteg zakona tražnje
46. Elastičnost tražnje – pojam i vrste
47. Cenovna elastičnost tražnje i njene determinante
48. Maršalova elastičnost tražnje
49. Samjuelsonova elastičnost tražnje
50. Elastičnost tražnje u jednoj tački
51. Lučna elastičnost tražnje
52. Unakrsna elastičnost tražnje
53. Koeficijent međuzavisnosti cena
54. Elastičnost supstitucije i elastičnost predviđanja (anticipacije)
55. Intenziteti elastičnosti tražnje
56. Međusobni odnos ukupnih, prosečnih i graničnih prihoda
57. Cenovna elastičnost tražnje i ukupan prihod
58. Dohodna elastičnost tražnje
59. Metode za izračunavanje dohodne elastičnosti tražnje
60. Empirijski prikaz cenovne i dohodne elastičnosti tražnje

II

61. Ponuda i tražnja u trenutnom, kratkom i dugom roku
62. Neki specijalni slučajevi krivih ponude
63. Varijacije tržišne ponude i tražnje i njene posledice
64. *Cobweb* teorema (teorema paukove mreže)
65. Međusobni odnos ponude, tražnje i elastičnosti
66. Elastičnost ponude i tražnje i poresko opterećenje
67. Potrošačev i proizvođačev višak
68. Odnos ukupnih, prosečnih i graničnih troškova i prihoda
69. Načini formiranja prodajnih cena
70. Pojam i vrste kalkulacije prodajne cene
71. Kalkulacija prodajne cene zasnovana na ciljnim troškovima
72. Kalkulacija prodajne cene zasnovana na metodi „troškovi plus“
73. Klasifikacija tržišnih stanja
74. Štaketbergova klasifikacija tržišnih stanja

75. Vaintraubova klasifikacija tržišnih stanja
76. Samjuelsonova klasifikacija tržišnih stanja
77. Tržišna stanja i najčešće oblasti u kojima se javljaju
78. Pojam potpune konkurencije
79. Maksimiziranje profita preduzeća u potpunoj konkurenciji
80. Tražnja preduzeća i grane u uslovima potpune konkurencije
81. Ravnoteža preduzeća u potpunoj konkurenciji u kratkom roku
82. Reakcije preduzeća na promenu cene inputa
83. Ravnoteža preduzeća u potpunoj konkurenciji u dugom roku
84. Usporedna analiza ravnoteže grane i preduzeća u potpunoj konkurenciji
85. Pojam i vrste monopola
86. Maksimiziranje profita i suština monopolske cene
87. Ravnoteža u monopolu i monopolski profit
88. Pobude monopola i suština monopolske cene
89. Neefikasnost monopola
90. Društveno efikasan obim proizvodnje monopola
91. Javna politika prema monopolima
92. Merenje monopolske moći
93. Izvori monopolske moći i društveni trošak monopolske moći
94. Pojam monopsona
95. Monopson na tržištu radne snage
96. Ravnoteža u uslovima monopsona
97. Poređenje monopsona i monopola
98. Tržišna moć monopsona i izvori monopsonske moći
99. Bilateralni monopol
100. Ravnoteža u bilateralnom monopolu pomoću kriva indiferencije
101. Ravnoteža u bilateralnom monopolu pomoću kriva graničnih troškova i graničnih prihoda kupca i prodavca
102. Pojam diskriminacije cenama i osvajanje potrošačevog viška
103. Perfektna diskriminacija cenama (diskriminacija cenama prvog stepena)
104. Implikacije po društveno blagostanje monopola sa jedinstvenom cenom i monopola koji vrši savršenu diskriminaciju cenama
105. Diskriminacija količinama (diskriminacija cenama drugog stepena)
106. Diskriminacija cenama trećeg stepena
107. Diskriminacija cenama u međunarodnoj trgovini
108. Monopolistička (ograničena) konkurencija
109. Srafina kritika teorije cena dvadesetih godina prošlog veka
110. Nastanak teorije monopolističke konkurencije
111. Monopolistička konkurencija – predmet i metod
112. Ravnoteža u monopolističkoj konkurenciji
113. Ravnoteža grupe E. Čemberlina – tangenta solucija i njena kritika
114. Monopolistička konkurencija i ekonomska efikasnost
115. Poređenje savršene konkurencije, monopolističke konkurencije i monopola

116. Doprinos Dž. Robinson
117. Uspehi i širenje teorije monopolističke (ograničene) konkurencije
118. Kritika teorije ograničene konkurencije Dž. Robinson
119. Kritika teorije monopolističke konkurencije E. Čemberlina
120. Teza neizvesnosti i teza fiksirane cene

III

121. Tržište kao regulator privrede
122. Deset principa ekonomije
123. Opšta i parcijalna privredna ravnoteža
124. Tržišna i strukturna ravnoteža
125. Statička i dinamička ravnoteža
126. Uloga cena u tržišnim zakonitostima
127. Cene i konkurencija
128. Stabilnost cena
129. Teorije vrednosti
130. Analitički i normativni pristup teoriji cena
131. Teorija cena i mikroekonomija
132. Pojam i vrste oligopola i ravnoteža na oligopolističkom tržištu
133. Kurnoov duopol
134. Štakelbergov duopol
135. Boulijev duopol
136. Cenovna konkurencija s homogenim proizvodima – Bertranov model
137. Edžvortov model ravnoteže u duopolu sa homogenim proizvodima
138. Model dominantnog preduzeća u uslovima oligopola
139. Međusobni sporazum duopola
140. Ispupčena kriva tražnje u analizi homogenog proizvoda
141. Ispupčena kriva tražnje u analizi diferenciranog proizvoda
142. Teorija igara u analizi duopola
143. Nešova ravnoteža i primena „Zatvorenikove dileme“ na primeru ponašanja preduzeća na tržištu
144. Državna intervencija
145. Funkcije države
146. Makrovarijable – njihove promene i kontrola
147. Opšti nivo cena – uzroci i oblici
148. Inflacija troškova
149. Inflacija tražnje
150. Strukturna inflacija
151. Teorijska objašnjenja inflacije
152. Samokorigujući mehanizam tržišta
153. Klasifikacije inflacije sa primerima
154. Indeks cena na malo i Indeks potrošačkih cena

155. Antiinflaciona ekonomska politika
156. Ortodoksni i heterodoksni stabilizacioni programi
157. Mere državne regulacije relativnih cena
158. Posredne mere državne regulacije relativnih cena (posredna kontrola cena)
159. Porezi, subvencije i cene (uticaj mera fiskalne politike na relativne cene)
160. Neposredne mere državne regulacije relativnih cena (neposredna kontrola cena)
161. Siva ekonomija i crnobezvijanska tržišta
162. Maksimum društvenog blagostanja
163. Prva i druga fundamentalna teorema ekonomije blagostanja i uslovi za postizanje Pareto-efikasnosti konkurentne ekonomije
164. Efikasnost razmene
165. Efikasnost proizvodnje
166. Simultana efikasnost razmene i proizvodnje
167. Tržišni nedostaci – grane, oblasti i delatnosti gde tržište ne postiže dobre rezultate
168. Pojam i vrste eksternih efekata
169. Posledice eksternalija
170. Vantržišna rešenja
171. Pojam i vrste javnih dobara
172. Ravnoteža na tržištu javnih dobara
173. Javna dobra i cene njihovog korišćenja
174. *Cost-benefit* analiza i *Second-best* teorema
175. *Cost-benefit* analiza kao metod utvrđivanja ponude javnih dobara
176. Finansiranje javnih dobara
177. Pojam i vrste asimetričnih informacija
178. Principal-agent problem
179. Neuspeh tržišta sa asimetričnim informacijama
180. Rešenja problema asimetrične informisanosti